

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2009-2010

10 | SECOS
ÅRSMÖTE
2010

INLEDNING

En verksamhetsberättelse är en redovisning från en styrelses sida om hur väl organisation har levt upp till den verksamhetsplan som fattades beslut om på föregående års årsmöte.

I verksamhetsplanen går styrelsen igenom vad förra verksamhetsplanen gav för uppdrag och berättar om vilka uppdrag som har fullföljts och inte fullföljts.

Bredvid verksamhetsberättelsen finns en årsredovisning som går igenom hur ekonomin har sett ut under året. Tillsammans ligger de till grund för medlemsorganisationernas beslut på årsmötet om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet eller inte.

För en mer utförlig redovisning av all verksamhet som skett under året, inte enbart verksamhet utifrån verksamhetsplanen, kommer det på årsmötet att finnas en tryckt årsberättelse, som innehåller verksamhetsberättelsen och årsredovisningen, men också krönikor, bilder och artiklar om och från året som gått.

OM VERKSAMHETSBERÄTTELSEN

Förra verksamhetsplanen var uppdelad utifrån fyra rubriker:

- Direkt stöd och expertis till medlemsorganisationerna
- Ekonomiskt stöd till medlemsorganisationerna
- Nationellt stöd till medlemsorganisationernas verksamhet
- Stöd till medlemsorganisationerna genom opinionsarbete och kunskapsutveckling

För varje rubrik går styrelsen igenom vilka uppdrag som gavs av förra årsmötet och ger en kortare kommentar om vilka uppdrag som fullföljts eller inte. Efter kommentaren ger styrelsen sin bedömning av i vilken grad man levt upp till eller inte levt upp till verksamhetsplanen.

SAMMANFATTNING

Styrelsen anser att man har fullföljt alla delar av verksamhetsplanen förutom ett enskilt uppdrag, som är att föra in fler nationella aktörer i skolan som kan möta elevråden och elevkårernas behov, där man enbart fullföljt uppdraget till hälften.

För ett motiv bakom varför detta uppdrag inte fullföljts till fullo finns en beskrivande text under rubriken "Nationellt stöd till medlemsorganisationernas verksamhet".

Rubrik 1: Direkt stöd och expertis till medlemsorganisationerna

FRÅN VERKSAMHETSPLANEN

Styrelsen uppdras

- | **att** se till att varje medlemsorganisation har tillgång till en verksamhetsutvecklare som kan coacha och stödja dem, såväl praktiskt som teoretiskt, i deras arbete.
- | **att** under året förmedla expertis till medlemsorganisationerna inom relevanta områden.
- | **att** under året skapa en aktivitetsbank i syfte att inspirera och sprida exempel på verksamhet
- | **att** under året erbjuda medlemsorganisationerna spetsutbildningar inom relevanta områden.

STYRELSENS KOMMENTAR

Under hela året har samtliga medlemsorganisationer haft tillgång till en verksamhetsutvecklare. På styrelsens initiativ har också arbetet med verksamhetsutvecklare byggts ut så att det hösten 2010 kommer att finnas verksamhetsutvecklare för samtliga län i Sverige, något som innebär att organisationen för första gången på mycket länge kommer att vara rikstäckande. Alla verksamhetsutvecklare har fått ingående utbildning i en rad olika verksamhetsområden och har på så sätt kunnat sprida sin kunskap till medlemsorganisationerna. Sammanlagt har något fler än 25 anställda verksamhetsutvecklare och fyra regionchefer funnits anställda och upp mot 500 elevråd och elevkårer på gymnasiet haft kontakt med organisationen. Runt 150 styrelseutbildningar har även hållits under året.

Under våren 2009 utkom boken Guiden – allt ett elevråd eller en elevkår kan göra på organisationens eget förlag, Elevrörelsens förlag. Boken innehåller över hundra verksamheter och aktiviteter, med minst lika många bilder från olika skolor, och har fungerat som den aktivitetsbank som listas i verksamhetsplanen. Boken låg bland annat till grund för den regionala utbildningen Inspiration som våren och hösten 2009 gick av stapeln på sex ställen i landet och sammanlagt lockade cirka 375 deltagare. För att ge expertis inom särskilda områden anordnades vintern 2010 även den regionala utbildningen Expertis, med fyra olika ämnen, något som lockade cirka 330 deltagare och var uppskattat av de deltagande medlemsorganisationerna.

STYRELSENS BEDÖMNING

Styrelsens bedömning är att arbetet under denna rubrik fullt ut har nått verksamhetsplanens mål.

Rubrik 2: Ekonomiskt stöd till medlemsorganisationerna

FRÅN VERKSAMHETSPLANEN

Styrelsen uppdras

| **att** se till att ett medlemsbidrag på 1000 kr tilldelas varje medlemselevråd som skickar in en årsrapport med fem bifogade stödmedlemmar. Till dessa elevråd också tilldela 10 kr för varje stödmedlem de skickar in utöver de fem första. Styrelsen får mandat att ändra dessa summor och i akuta fall ändra systemet om systemet eller summorna i det nationella bidragssystemet ändras.

| **att** avsätta pengar för ett nationellt verksamhetsbidrag som medlemselevråd kan ansöka om för att starta eller stärka serviceverksamhet. Styrelsen har mandat att fördela dessa pengar utifrån de ansökningar som kommer in från medlemsorganisationerna.

| **att** avsätta pengar för ett regionalt verksamhetsbidrag som medlemmar kan ansöka om för verksamheter som skapar en mer givande skolgång för eleverna på skolan och bidrar till en mer framgångsrik elevorganisering.

STYRELSENS KOMMENTAR

Precis som tidigare år så har styrelsen även i år fördelat bidrag enligt de anvisningar som funnits i verksamhetsplanen. Inga ändringar har under verksamhetsåret gjorts kring vilka bidragsnivåer som gällt. Precis som verksamhetsplanen sagt har organisationen även inriktat det nationella verksamhetsbidraget på ekonomisk verksamhet. Under året har det även funnits möjlighet att söka ett regionalt verksamhetsbidrag för bredare verksamhet än enbart ekonomisk verksamhet, något som även det har utnyttjats av medlemsorganisationerna.

Sammanlagt har 1 000 000 kronor betalats ut i medlemsbidrag, 90 000 kronor i nationellt verksamhetsbidrag och 20 000 kronor i regionalt verksamhetsbidrag, vilket tillsammans innebär 1 110 000 kronor, eller drygt 5 procent av organisationens omsättning på 25 miljoner kronor.

STYRELSENS BEDÖMNING

Styrelsens bedömning är att arbetet under denna rubrik fullt ut har nått verksamhetsplanens mål.

Rubrik 3: Nationellt stöd till medlemsorganisationernas verksamhet

FRÅN VERKSAMHETSPLANEN

Styrelsen uppdras

| **att** anordna en nationell konferens för SECO:s medlemsorganisationer under hösten 2009.

| **att** samordna kampanjen Operation Dagsverke till förmån för ett utbildningsprojekt i Sudan i samarbete med Plan Sverige.

| **att** arbeta med att föra in fler nationella aktörer i skolan som kan möta elevrådets och elevkårernas behov samt säkra att de nationella aktörer som medlemmarna arbetar med håller hög kvalitet.

STYRELSENS KOMMENTAR

I oktober 2009 anordnades den nationella konferensen Upptakt '09 i Skövde på Billinge hus i Skövde. Drygt 300 deltagare var på plats, vilket hade kunnat bli upp mot 500 deltagare, om de anslagna ekonomiska resurserna hade gett möjlighet åt samtliga som anmälde intresse att komma. På utbildningen hölls ett antal föreläsningar, seminarium och workshops om alltifrån elevkårers verksamhet till skoljuridik, avtalsrätt och föreningsjuridik. Under konferensens avslutande dag hålls även ett större visionspass om alla närvarande elevkårers framtid.

Operation Dagsverke har som informations- och insamlingskampanj samordnats under året, precis som tidigare år. Under 2009 har SECO satsat på ett särskilt stöd till elevråd, elevkårer och Operation Dagsverke –grupper som arrangerar kampanjen. Genom Operation Dagsverke har SECO således kunnat nå och stödja fler elever som vill organisera sig kring internationella frågor på sin skola. Kampanjen ”rätt att välja väg” har i övrigt innefattat produktion av kampanjmaterial, genomförande av utbildningar/träffar för elever som arrangerar kampanjen samt arbete med en ny och mer interaktiv hemsida/kampanjsida. Efter kampanjen ”utbildning till 1000 krigsdrabbade unga” samlade 68 000 elever i Sverige in över 4,9 miljoner kronor. Utbildningsprojektet i Afghanistan startades under hösten 2009.

När det gäller det sista uppdraget som styrelsen gav skulle styrelsen vilja vara självkritiska. Uppdraget har fullföljts men inte i den utsträckning som verksamhetsplanen önskat.

För att redovisa arbetet skulle styrelsen vilja dela in kontakten med andra nationella aktörer i två grupper – en grupp som handlar om företag och en som handlar om övriga ungdomsorganisationer.

Första gruppen handlar om företag som arbetar gentemot elevkårer, exempelvis med försäljning och distribution av skolkläder, studentmössor och skolkataloger. Främst handlar denna kontakt om avtalsrättsliga frågor, för att se till att de avtal som elevkårerna sluter är skäliga och rimliga. Under året har alla verksamhetsutvecklare fått utbildning i avtalsrätt, utifrån det

standardavtal som togs fram under verksamhetsåret 2008-2009, och vi har även från nationellt håll kunnat hjälpa till med ett antal frågor. I samband med att vi producerat en bok om föreningsjuridik under året, vilket beskrivs mer under nästa rubrik, har även kunskapen om avtalsrätt ökat.

Problemet har varit att organisationen, främst på grund av att man saknat kompetens, inte kunnat öppna upp ett mer omfattande arbete direkt mot företagen. Mellan 2007-2008 fanns en person som hade denna typ av direkta kontakt med företagen, men inte mellan 2008-2009 och inte heller mellan 2009-2010. För att kunna hantera de problem som skapas genom företag som arbetar mot elevkårer är det styrelsens övertygelse om att organisationen under verksamhetsåret 2010-2011 måste skaffa sig den kompetens som krävs och även på sikt anställa en eller flera personer som kan ta sig an företagen, inte minst för att se till att organisationens standardavtal följs och används.

Andra gruppen som är aktuell är ungdomsorganisationer, som organisationen tidigare velat få in i skolan, för att kunna stödja och hjälpa olika verksamheter. Under året har kontakten med andra ungdomsorganisationer ökat och organisationen har även tillsammans med Sveriges ungdomsråd fått i ansvar av Ungdomsstyrelsen för att genomföra Skolval 2010, ett projekt där alla skolval i landet samordnas, något som kommer att öka kontaktytorna ytterligare. Flera tidigare samarbeten, där enskilda skolföreningar kopplats ihop med nationella ungdomsorganisationer, har upprätthållits. Precis som tidigare har organisationen även delat kansli med och samarbetat nära med Ung Media, som är en organisation för skol- och ungdomsmedia.

Problemet har varit att få nya kontakter har tagits. Främst har detta att göra med att intresset varit lågt från andra ungdomsorganisationer på att ta sig in i skolan på våra villkor, men även för att styrelsen under året beslutat att inrikta organisationens arbete mot elevkårer och inte mot skolföreningar. Främst är det skolföreningar som skulle ha haft nytta av utökade kontakter med andra ungdomsorganisationer – skolidrottsföreningar, kulturföreningar, internationella föreningar, partipolitiska skolföreningar, sakpolitiska skolföreningar, religiösa skolföreningar, hobbyföreningar och sällskapsföreningar.

Från styrelsens sida finns det en stark övertygelse om att organisationen behöver diskutera förhållandet mellan elevkårer och skolföreningar mer.

STYRELSENS BEDÖMNING

Styrelsens bedömning är att arbetet under de första två punkterna under denna rubrik fullt ut har nått verksamhetsplanens mål, men att arbetet under den sista punkten har nåtts delvis men inte fullt ut.

Rubrik 4: Stöd till medlemsorganisationerna genom opinionsarbete och kunskapsutveckling

FRÅN VERKSAMHETSPLANEN

Styrelsen uppdras

| **att** driva på beslutsfattare och opinionsbildare, på alla nivåer, i enlighet med principprogrammet för Sveriges elevkårer, med fokus på att förändra den allmänna uppfattningen om vad ett elevråd är så att den överensstämmer med definitionen i nämnda dokument

| **att** driva på beslutsfattare och opinionsbildare, på alla nivåer, i enlighet med principprogrammet för Sveriges elevkårer, med fokus på att utöka och trygga finansieringen av den gemensamma verksamheten.

| **att** driva på beslutsfattare och opinionsbildare, på alla nivåer, i enlighet med principprogrammet för Sveriges elevkårer, med utgångspunkt i elevers organisering.

| **att** arbeta aktivt med kunskapsutveckling om elevråd och elevkårer.

STYRELSENS KOMMENTAR

Genom denna verksamhetsplan har det ställts ökade krav på opinionsbildning. Mellan 1999 och 2005 var man förhållandevis framgångsrika i sitt opinionsarbete, då främst kring skolpolitiska frågor, men drog sig sedan successivt undan, eftersom mandatet för att driva skolpolitiska frågor inte var tillräckligt starkt och man behövde att man var tvungen att fokusera på andra saker i organisationen. Successivt från 2008 och framåt har man tagit sig in på den politiska arenan igen, bland annat för att möta konkurrensen från andra samarbetsorganisationer för elevråd.

Under året har arbetet påbörjats med att bygga ut en politisk avdelning hos organisationen, genom en politisk sekreterare och en utredare, vilket lett till utökade kontakter med politiska aktörer och att ett omfattande remissvar på exempelvis det nya förslaget till skollag kunnat lämnas in. Under Almedalsveckan hade organisationen även ett samarbete med Lärarnas Riksförbund som ledde fram till ett seminarium, en debattartikel och ett släpp av en rapport, med titeln "Finns det mer än kunskap i skolan", där 1000 elever intervjuades om sina åsikter om skolan.

För att stärka det opinionsbildande arbetet kring elevkårer, utifrån principprogrammet, har omfattande ekonomiska resurser satsats på en större utredning och en bok om yttrande-, förenings- och tryckfrihet i skolan, skriven av två jurister. Boken, som preliminärt kommer att heta "Ungdomar, föreningar och skola", kommer att utkomma under våren, och är mer eller mindre den första boken som behandlar yttrande-, förenings- och tryckfri-

het i skolan. Utifrån utredningen och boken går det på ett helt annat sätt än tidigare att försvara yttrande-, föreningsfrihet och tryckfrihet i skolan, kopplat till elevkårer, skolföreningar och skolmedia.

Under året har samma typ av kunskapsarbete kring elevkårer som tidigare funnits. Framst har detta skett genom släpp av ett antal nya material, där vissa släpps innan årsmötet och andra efter årsmötet. Bland annat har Elevkårsboken utkommit, en bok som handlar om ombildning från elevråd till elevkårer. En ledarskapsbok utkommer lagom till årsmötet och ett större åverkansmaterial kommer ut bara några månader efter årsmötet. Precis som det redan har nämnts utkommer även en större bok om yttrande-, förenings- och tryckfrihet i skolan. Under året har det även bedrivits ett omfattande arbete med en bok om elevers inflytande, bland annat i samarbete med Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Sveriges Kommuner och Landsting och Skolledarna. Boken kommer att utkomma i början av hösten.

STYRELSENS BEDÖMNING

Styrelsens bedömning är att arbetet under denna rubrik har nått verksamhetsplanens mål.